

Onderwerp Begrotingswijzigingen 2017 en programmabegrotingen 2018 van het Recreatieschap Spaarnwoude	
Nummer	2017/229096
Portefeuillehouder	Sikkema, C.Y.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	STZ/OGV
Auteur	Esterik, D.M. van
Telefoonnummer	023-5113380
Email	dmesterik@haarlem.nl
Kernboodschap	Het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Spaarnwoude heeft op 13 april 2017 de jaarrekening 2016, de begrotingswijzigingen 2017 en de programmabegrotingen 2018 voorlopig vastgesteld. Het is aan de gemeenteraad om de begrotingswijzigingen 2017 en de programmabegrotingen 2018 te beoordelen verder kan de raad zijn zienswijze geven aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie ontwikkeling wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	Financiële stukken recreatieschap Spaarnwoude 2016 uit de raadsvergadering van 16 juni 2016: Raadsstuk begrotingswijzigingen 2016 en begroting 2017 - Raad 16 juni 2016
Besluit College d.d. 30 mei 2017	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d.	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de voorlopige begrotingswijzigingen 2017 van het Recreatieschap Spaarnwoude. 2. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de voorlopige programmabegrotingen 2018 alsmede meerjarenraming 2018-2022 (deelgebied SPW) van het Recreatieschap Spaarnwoude. 3. Een zienswijze bij het recreatieschap Spaarnwoude in te dienen op de volgende hoofdpunten: - de tot nu toe beperkte resultaten van het Programma Duurzaam Spaarnwoude;

	- de rem op de ontwikkelingen in het gebied als gevolg van de discussie over het NatuurNetwerk Nederland; - de in de meerjarenraming ontbrekende dekking voor de post Groot onderhoud/vervangingen ad € 750.000 met ingang van 2020. - het recreatieschap wordt verzocht om komend najaar een plan van aanpak gereed te hebben waarin langs heldere lijnen wordt aangegeven op welke manieren de genoemde drie problemen het hoofd kan worden geboden. de griffier, de voorzitter,
--	--

1. Inleiding

Het recreatiegebied Spaarnwoude ligt in de bufferzone tussen het stedelijk gebied van Kennemerland en Amsterdam. De provincie Noord-Holland en de gemeenten Haarlem, Amsterdam, Velsen, Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en de ontwikkeling van het gebied door middel van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude.

De doelen van de gemeenschappelijke regeling c.q. het recreatieschap zijn:

- het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie;
- het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
- het tot stand brengen en onderhouden van een landschap dat hierop is afgestemd.

Het recreatiegebied begrenst een groot deel van de oostzijde van de gemeente Haarlem.

Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de gemeente Haarlem een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de genoemde doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling (zie Programma 4.1.1 van de begroting Haarlem)

Het gebied van het recreatieschap wordt wat betreft de financiële huishouding verdeeld in drie gebieden. Haarlem participeert in twee van deze deelgebieden, namelijk het oorspronkelijke en oudste gebied Spaarnwoude (SPW) en het Strategisch Groen Project (SGP). Dit laatste omvat onder meer het Haarlemse deel van Ringvaart-west met de Poelpolder en aansluitende groengebieden in de Haarlemmermeer. De gemeente Haarlem draagt structureel bij aan deelgebied SPW, in 2017 voor een bedrag van € 192.000 en aan SGP voor een bedrag van € 146.000. Het derde deelgebied is Stichting Mainport en Groen (SMG), dit is aangelegd groengebied rond Schiphol.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de voorlopige begrotingswijzigingen 2017 van het Recreatieschap Spaarnwoude.
2. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de voorlopige programmabegrotingen 2018 alsmede meerjarenraming 2018-2022 (deelgebied SPW) van het Recreatieschap Spaarnwoude.
3. Een zienswijze ten aanzien van de voorlopige programmabegroting 2018 deelgebied SPW bij het recreatieschap Spaarnwoude in te dienen op de volgende hoofdpunten:
 - de tot nu toe beperkte resultaten van het Programma Duurzaam Spaarnwoude;
 - de rem op de ontwikkelingen in het gebied als gevolg van de discussie over het NatuurNetwerk Nederland;
 - de in de meerjarenraming ontbrekende dekking voor de post Groot onderhoud/vervangingen ad € 750.000 met ingang van 2020.
 - het recreatieschap wordt verzocht om komend najaar een plan van aanpak gereed te hebben waarin langs heldere lijnen wordt aangegeven op welke manieren de genoemde drie problemen het hoofd kan worden geboden.

3. Beoogd resultaat

Na het geven van de zienswijze door de gemeenteraad van Haarlem en de raden van de overige deelnemende gemeenten en de provinciale staten, kunnen de begrotingswijzigingen

2017 en de programmabegrotingen 2018 definitief worden vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude.

4. Argumenten

Begrotingswijzigingen 2017 betekenen een positieve bijstelling (besluitpunt 1)

De begroting 2017 voor SPW is positief bijgesteld als gevolg van een aantal doorgevoerde structurele bezuinigingen op verschillende kleinere posten in het kader van het programma Duurzaam Spaarnwoude. Ook zijn er hogere baten uit evenementen, huren en pachten tot een bedrag van € 160.000. Verder is er sprake van het doorschuiven van een aantal projecten van 2016 naar 2017 en wordt in 2017 een eenmalige opbrengst verwacht uit verkoop van kavels op Parc Spaarnwoude. De eenmalige opbrengst uit verkoop van kavels wordt conform de afspraken toegevoegd aan de bestemmingsreserve investeringen SPW en leidt derhalve niet tot een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve beheer.

De onttrekking uit de Bestemmingsreserve beheer SPW bedraagt voor 2017 na verwerking van bovengenoemde wijzigingen € 534.000. Ten opzichte van de begroting is dit een verbetering van € 105.000.

De begroting 2017 voor SGP en MPG wijzigt voornamelijk als gevolg van het doorschuiven van een aantal projecten van 2016 naar 2017, waarvan de aanpassing van de technische voorzieningen voor de bediening van de fietsbrug in Cruquius de belangrijkste is.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve beheer neemt af (besluitpunt 2)

Volgens de begroting 2018 is sprake van een onttrekking aan de bestemmingsreserve Beheer SPW van € 471.000. Ten opzichte van de jaarrekening 2016 en begrotingswijziging 2017 neemt de onttrekking wel af. In 2016 was deze € 692.000 en in 2017 bedraagt deze € 534.000, wat als een positieve ontwikkeling kan worden gezien.

De Meerjarenraming 2018-2022 SPW is sluitend maar bevat risico's (besluitpunten 2 en 3)

In de programmabegroting 2018 voor het deelgebied SPW is voor het eerst ook een meerjarenraming 2018-2022 opgenomen. Dat is een positieve ontwikkeling.

De opgestelde meerjarenraming sluit de eerste jaren nog met een negatief saldo van € 212.000 resp. € 342.000 en € 98.000. Deze saldi worden verrekend met de bestemmingsreserves beheer en investeringen SPW, die daartoe nog voldoende ruimte bieden. Ingaande 2021 is de begroting sluitend, maar hierbij dienen de volgende kanttekeningen te worden gemaakt:

- met ingang van 2020 wordt voor groot onderhoud en vervangingen een structureel bedrag van € 750.000 opgenomen. Dit is bedoeld om achterstallig onderhoud in te lopen en verder oplopen hiervan te voorkomen alsmede de benodigde vervangingen te kunnen doen. Echter de dekking hiervan is nog niet geregeld. Er is een stelpost opgenomen tot een bedrag van € 750.000 in 2020. In de jaren erna neemt dit bedrag langzaam af. De realisering van deze stelpost is uitermate onzeker. In de toelichting staat dat dekking moet worden gevonden door extra besparingen, extra inkomsten, extra omvormingen en/of een hogere participantenbijdrage;
- de extra besparingen en extra inkomsten komen bovenop de voor de komende jaren reeds ingeboekte bedragen vanuit het programma Duurzaam Spaarnwoude (zie hierna). In de meerjarenraming zijn nu al besparingen op de lasten tot een bedrag van € 332.000 ingeboekt en aan inkomsten een bedrag van € 458.000. Hiervan is het al onzeker of deze kunnen worden gerealiseerd gezien de beperkte voortgang van het programma.

Om deze redenen is besteding van de € 750.000 alleen kan plaatsvinden als de dekking hiervan is geregeld.

In 2015 en 2016 is door de Haarlemse raad een zienswijze op de programmabegroting ingediend, waarbij één van de hoofdpunten het ontbreken van een sluitende meerjarenraming betrof. Positief is dat het recreatieschap inmiddels wel stappen heeft gezet om tot een meerjarenbegroting te komen.

Nog geen zicht op een evenwichtige programmabegroting deelgebied SPW (besluitpunt 3)

In de begroting 2018 is voor deelgebied SPW rekening gehouden met het Uitvoeringsprogramma Duurzaam Spaarnwoude. Doel van dit programma is het in evenwicht brengen van baten en lasten van het recreatieschap, waarbij er voldoende middelen beschikbaar zijn om het onderhoud uit te voeren. Dit kan worden bereikt door bezuinigingen, aanpassingen van het gebiedsbeheer en de inrichting alsmede het verwerven van meer inkomsten. Uitgangspunt hierbij is dat de participantenbijdrage niet stijgt. De maatregelen zijn verdeeld over de korte, middellange en lange termijn. In 2014 zijn de verschillende maatregelen voorbereid en is op enkele korte termijn maatregelen al voortgang geboekt, zoals het werven van meer festivals. In 2015 is het programma echt van start gegaan en zijn de eerste resultaten geboekt. Ook in 2016 is verdere voortgang geboekt met het realiseren van bezuinigingen en verhogen van inkomsten.

Echter door enkele tegenslagen is het einddoel, het in evenwicht zijn van de baten en lasten, nog niet in zicht. Er zijn twee hoofdoorzaken:

- bij een aantal projecten ontbreekt het politieke draagvlak bij de individuele participanten die nodig is om tot uitvoering over te kunnen gaan;
- vanwege een lopend onderzoek naar de vaststelling van het NatuurNetwerk Nederland (NNN) door de provincie Noord-Holland kan dit voor bepaalde functies in het gebied een beperking gaan betekenen. Wel wordt over de vaststelling van de NNN in de loop van 2017 duidelijkheid verwacht.

Weerstandsvermogen is op middellange termijn niet toereikend (besluitpunt 3)

In de nota Weerstandsvermogen Recreatieschap Spaarnwoude, bijlage bij de jaarrekening 2016, is het weerstandsvermogen voor Spaarnwoude bepaald op € 1.170.000. Ten opzichte van de stand van de reserves Spaarnwoude-oud (beheer en investeringen) die per ultimo 2017 6,3 mln bedragen is ruim € 5,0 mln beschikbaar voor dekking van tekorten in komende jaren. Voor de periode van deze meerjarenbegroting is deze voldoende hoog. Op de middellange termijn is dat echter niet zeker. Dat hangt af van de mate van realisatie van de beoogde besparingen en hogere inkomsten.

De toezichthouder, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, heeft in oktober 2016 geconstateerd dat de meerjarenraming 2017-2021 niet structureel in evenwicht is en dat moet worden ingeteerd op de reserves. Aan het recreatieschap is verzocht om voor 1 februari 2017 te laten weten hoe het structureel evenwicht in de meerjarenraming wordt gerealiseerd en wordt behouden. Naar aanleiding van de opgestelde meerjarenraming 2018-2022 constateert het Ministerie (brief dd. 31-3-2017) dat deze weliswaar structureel en reëel in evenwicht is, maar dat de realisatie hiervan een forse inspanning vergt van het recreatieschappen dat dit de nodige bestuurlijke en ambtelijke aandacht vereist.

Zienswijze met zorgen om financiële perspectief

Het programma Duurzaam Spaarnwoude met de projecten om tot besparingen in het beheer en onderhoud te komen en in te verdienen door het mogelijk maken van meer intensieve

recreatie, stagneert zoals eerder aangegeven om diverse redenen. Met de huidige stand van zaken en de opname van een post groot onderhoud en vervangingen van € 750.000 met ingang van 2020 waarvan de dekking nog niet is geregeld adviseert het college aan de raad om een zienswijze naar het recreatieschap te sturen waarin onze zorg wordt geuit over deze negatieve financiële ontwikkeling en waarin het recreatieschap wordt verzocht om komend najaar een plan van aanpak gereed te hebben waarin langs heldere lijnen wordt aangegeven op welke manieren de genoemde drie problemen het hoofd kan worden geboden. Besteding van de € 750.000 is alleen mogelijk indien de dekking hiervan afdoende is geregeld.

5. Risico's en kanttekeningen

Overname Haarlemse zienswijze afhankelijk van stemverhouding

Of de zienswijze van de Haarlemse raad wordt overgenomen door het Algemeen Bestuur van het recreatieschap is afhankelijk van de stemverhouding in de vergadering. In het Algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling van het recreatieschap heeft ieder bestuurslid dezelfde stem.

6. Uitvoering

Het college informeert het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude over de zienswijze van de raad.

7. Bijlagen

Bijlage A: Begrotingswijziging 2017 Spaarnwoude (SPW)
Bijlage B: Begrotingswijziging 2017 Strategisch Groen Project
Bijlage C: Begrotingswijziging 2017 Stichting Mainport en Groen
Bijlage D: Programmabegroting 2018 Spaarnwoude (SPW)
Bijlage E: Programmabegroting 2018 Strategisch Groen Project
Bijlage F: Programmabegroting 2018 Stichting Mainport en Groen
Bijlage G: Brief bestuurssecretariaat Spaarnwoude bij financiële stukken